REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ maĭ dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVII.

„GAZETA" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inuluĭ Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 218. **Brașov, Sâmbătă 2 (15) Octomvrie.** **1904.**

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvrie st. v. 1904
s'a deschis nou abonament, la care învităm pe toțĭ amiciĭ și sprijinitoriĭ foieĭ nóstre.

Prețul abonamentuluĭ:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése lunĭ 12 coróne, pe treĭ lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 corone.

Pentru România și străinătate: Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face maĭ ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Tisza și oposiția maghiară.

Ceea-ce n'a succes intervenireĭ câtorva oposiționalĭ de culóre obstrucționistă, adecă de a pune la cale o coalițiune a tuturor partidelor oposiționale maghiare din dietă contra actualuluĭ guvern, i-a succes de minune ministruluĭ președinte Tisza în timpul cel maĭ scurt posibil, prin anunțarea planuluĭ sĕu de a revisui regulamentul camereĭ.

Nu ne îndoim că Tisza în propriul interes al guvernăriĭ sale n'a putut dori acésta și că fără sĕ vrea se pomenesce deodată în fața situațieĭ de care abia scăpase cu mare greutate: în fața pericoluluĭ ca obstrucțiunea sĕ încépă érășĭ dela început. Cu tóte acestea nu ne vine a crede, că Tisza atuncĭ când s'a decis a da de scire, că-ĭ decis a revisui regulamentul cameriĭ, n'a admis în calculul sĕu și posibilitatea ca partidele oposiționale sĕ respingă *a limine* orĭ și ce revisuire de regulament.

Tocmaĭ de aceea ni-se pare fórte interesantă cestiunea ce se impune conteluĭ Tisza, după ce, la propunerea ce a făcut'o în cameră de a se alege o comisiune de 21, care sĕ redacteze un proiect de revisuire a regulamentuluĭ cameriĭ, partidele oposiționale fără de nicĭ o deosebire au rĕspuns, că resping propunerea acésta ca și întreg planul ministruluĭ-președinte cu indignare și declară că nicĭ nu vor lua parte prin delegațĭ la o astfel de comisiune.

Contele Tisza nicĭ n'ajunse încă sĕ-șĭ motiveze propunerea sa relativă la acea comisiune, și étă că se pomenĭ c'un refus cum nu se póte maĭ categoric și nepoliticos.

Până acuma se credea, că tóte mĕsurile, ce le va maĭ lua contele Tisza spre a pune, cum se dice, țéra la cale, vor întempina maĭ mult sĕu maĭ puțin, direct orĭ indirect și sprijinul luĭ Francisc Kossuth și a fracțiuniĭ sale. Mulțĭ bănuiau, că Tisza ar fi câștigat deja pe Kossuth pentru ideia de a se revisui regulamentul cameriĭ așa ca sĕ facă imposibilă în viitor numaĭ așa anumita obstrucțiune technică. Dér declarațiile șefuluĭ „partiduluĭ independist și de la 48" au dat de minciună tóte aceste presupunerĭ.

Nu ne învoim, nu conlucrăm, nu vrem revisuirea, n'avem lipsă de ea! Acesta a fost rĕspunsul ce l'a dat Fr. Kossuth bunuluĭ sĕu prieten de la cârmă. Era în joc tótă popularitatea, de care se maĭ bucură adĭ porodița guvernatoruluĭ de la 1848, décă ar fi admis și numaĭ o literă din programul de revisuire a luĭ Tisza.

A trebuit sĕ-ĭ rĕspundă dér c'un *non possumus* și după Kossuth au urmat Zichy Aladar, șeful partiduluĭ poporal, apoĭ Banffy, Szederkenyi și în fine și Apponyi cu grupurile lor, repetând în cor „*non possumus*"!

Ce va face Tisza față cu acéstă atitudine solidară protestătóre a oposițiuneĭ? Incerca-va el sĕ forțeze revisuirea cu majoritatea sa? Și de cumva nu va isbuti, ce e maĭ mult ca probabil, ce situațiune va crea el partidulul sĕu, parlamentuluĭ și țĕriĭ, care are angajamente cu Austria și cu streinătatea?

Ceĭ inițiațĭ în secretele guvernuluĭ pretind a scí, că Tisza prin protestul partidelor oposiționale, nu se va stinghiri de loc în urmărirea acțiuniĭ sale de revisuire, că 'șĭ va motiva propunerea în cameră și va pune pe mameluciĭ seĭ sĕ aléga comisia de revisuire și fără oposiționalĭ,—cu gândul și la disolvarea dietei.

Cu alte cuvinte, Tisza sub presiunea împrejurărilor și a angajamentuluĭ ce l'a luat față cu coróna și cu guvernele dualiste, se vede póte împins de a încerca „mâna tare", cu care s'a lăudat și — de a forța revisuirea, coste ce va costa.

Reacțiunea, ce-o va provoca-o printr'așta póte sĕ frângă gâtul guvernuluĭ actual și póte ave și alte urmărĭ maĭ grave, în tot casul însĕ ea va fi maĭ de preferit situațiuneĭ de față neclare, nesigure și mincinóse.

Brașov, 1 (14) Octomvrie.

Sașiĭ contra proiectuluĭ luĭ Berzeviczy. Comitetul cercual săsesc (Kreisausschuss) din Sibiiu a adresat deputaților sașĭ aleșĭ în cele două cercurĭ electorale ale Sibiiuluĭ, câte o *scrisóre*, în care își esprimă speranța, că deputațiĭ dietalĭ aleșĭ în cercurile săsescĭ *vor usa de tóte mijlócele legale spre a combate proiectul de lege din cestiune.* In continuare dice scrisórea, că în urma concluziuniĭ diferiților factorĭ, stabilițĭ prin noul proiect, se causéză numaĭ confusiune în învĕțămêntul primar și că abstrăgênd dela multe alte inconveniente, în urma dispozițiunilor draconice disciplinare, pe carĭ le prevede noul proiect în casul când după părerea inspectorilor școlar, învĕțămêntul limbeĭ maghiare nu ajunge ținta dorită, vor obveni casurĭ, că chiar ceĭ maĭ chemațĭ bărbațĭ vor ocoli cariera de învĕțătorĭ și își vor căuta aiurea esistența, unde nu sunt espușĭ pericolulul, ca sĕ-șĭ piérdă împreună cu familiile, fără vina lor, pânea de tóte dilele. „*In fața dispozițiunilor proiectuluĭ, carĭ violéză autonomia garantată prin lege a bisericiĭ ev. și a bisericilor surorĭ și jignesc progresul prielnic al școlelor nóstre primare,* — sfirșesce scrisórea — *apĕrarea nóstră energică este un postulat al sentimentuluĭ nostru de conservare*".

Scrisórea e semnată de d-niĭ Adolf *Gottschling* vicepresident, și Dr. W. *Goritz* secretar al comitetuluĭ cercual. „Sieb. D. Tgbltt" maĭ anunță, că și celelalte comitete cercuale săsescĭ vor adresa deputaților din cercurile lor asemenea scrisorĭ, carĭ vor informa pe deputațiĭ aleșĭ în mod autentic despre opiniunea alegĕtorilor lor.

Inchiderea școlelor grecescĭ din Macedonia? Din Constantinopol se telegraféză, că patriarchul ecumenic amenință pentru casul, că Româniĭ macedonenĭ ar primi concesiunĭ în afacerea introduceriĭ limbeĭ românescĭ în bisericĭ, *cu închiderea tuturor școlelor grecescĭ din Turcia* (?!) E fără îndoială semnificativ, — dice maĭ departe depeșa din cestiune — că pretensiunile Românilor macedonenĭ *sunt sprijinite cu mare insistență de ambasada ruséscă din Constantinopol atât la Portă cât și la patriarchat.*

Controversa în jurul regențeĭ din principatul Lippe. In apropierea păduriĭ Teutoburg, unde Germaniĭ luĭ Arminiu au reportat cunoscuta învingere asupra legiunilor romane, astădĭ se pórtă un rĕsboiŭ crâncen de opiniunĭ. Adversariĭ sunt împĕratul Wilhelm pe de o parte și constituția principatuluĭ representată prin ministeriu și dietă, pe de altă parte. Casul este cu atât maĭ sensațional, cu cât împĕratul german ca păzitor al ordineĭ de stat combate regența actuală în favorul propriuluĭ sĕu cumnat, principele de Schaumburg-Lippe. Linia regentă a principatuluĭ se numesce Lippe-Biesterfeld. Amintitul cumnat al împĕratuluĭ a fost deja regent, înse în urma sentințeĭ unuĭ tribunal de arb-triĭ a trebuit sĕ renunțe, cu tóte că ultimul principe de Lippe, mort fără urmașĭ direcțĭ, în pofida constituțiuneĭ îl pusese regent prin o dispozițiie secretă, descoperită abia după mórtea luĭ. Acum móre regentul, contele Ernst, și ar trebui sĕ urmeze la tron fiul sĕu, contele Leopold. Impĕratul Wilhelm însĕ odată cu telegrama de condolență îĭ înscĭințéză că nu-l va recunósce ca regent și nu va permite ca oștirea sĕ-ĭ depună jurămîntul de fidelitate.

Las' că chestia cu jurămîntul nu e tocmaĭ o chestie grea din simplul motiv, că principatul, care n'are decât 139,000 locuitorĭ,—n'are armată. Contra telegrameĭ împĕratuluĭ s'a anunțat protest la consiliul federal (Bundesrath), căruia principatul îĭ aparține ca membru cu depline drepturĭ. „Parlamentul" principatuluĭ convocat acuma, a luat posiție în unanimitate pentru Leopold. Motivele împĕratuluĭ sunt, că un străbunic al regentuluĭ a făcut o mesalianță, luând de nevastă o simplă nobilă, din care causă urmașiĭ niciĭ nu maĭ pórtă numele de principĭ, ci numaĭ de contĭ. In urma atitudineĭ resolute a „parlamentuluĭ" împĕratul nu va ave încotro și va trebui sĕ cedeze.

Revisuirea regulamentuluĭ camereĭ.

Diaruluĭ „N. Fr. Pr." i-se depeșéză din Budapesta cu data de 12 Octomvrie:

Fracțiunea *Kossuth*, după cum era de prevĕdut, în conferența sa de adĭ séra a refusat a trimite delegațĭ în comisiunea pentru revisuirea regulamentuluĭ camereĭ. Incă și maĭ mult. Cestiunea, décă partidul va lua sĕu nu parte la desbaterile comisiuneĭ nicĭ n'a fost discutată, ci a fost tranșată așa dicênd *ex cathedra* prin o declarație solemnă a președinteluĭ urmată de aprobările partiduluĭ. Acțiunea ministruluĭ președinte întimpină așa dér din capul loculuĭ marĭ dificultățĭ, carĭ se potențéză prin faptul, că și *partidul poporal* catolic refusă a lua parte la desbaterile comisiuneĭ.

In clubul liberal hotărîrea koșutiștilor era cunoscută deja în órele de séră și n'au luat'o tragic. Contele Tisza își va motiva propunerea în cameră, ér majoritatea va decide a se alege comisiunea. Acțiunea se va continua cu tóte decisiunile contrare ale oposițieĭ.

In conferența partiduluĭ independist Geza *Polonyi* își esprimă mirarea, că deputațiĭ din acest partid au luat parte în comisiunea economică la discusiunea asupra convențiuneĭ comerciale cu Italia, care este o flagrantă violare a constituțieĭ. Prelungirea provisorică a clausuleĭ despre vama pe vinurĭ esteo favorisare a Italieĭ. S'a violat anume art. 30 din 1899 prin faptul, că s'a încheiat o convenție a căreĭ durată este peste anul 1907. *Convenția cu Italia* peste tot nu se încheie cu voința parlamentuluĭ, ci se menține prin ordinațiunĭ și ministrul președinte a avut chiar curagiul sĕ declare în parlament, că nu-ĭ pasă chiar de nu s'ar încheia convenția până la 15 Octomvrie, el totușĭ va publica la timp ordinul de esecutare. Este revoltător maĭ ales că convențiile de felul acesta întră în vigóre cu signatura regeluĭ. Maj. Sa paraféză prin signatura sa convențiile fără învoirea parlamentuluĭ.

G. Polonyi spune maĭ departe că luĭ Tisza îĭ trebue revisuirea, pentru ca sĕ pótă *urca contingentul de recruțĭ*. El a spus'o pe față, ér noĭ nu trebue sĕ tolerăm așa ceva. Partidul independist trebue sĕ facă propunerea, ca *guvernul sĕ fie dat în judecată.*

Președintele Francisc *Kossuth* resumând argumentele luĭ Polonyi le află juste, din care causă partidul nu va delega pe nimenĭ în comisiune. Intru cât pentru propunerea referitóre la darea în judecată, Fr. Kossuth nu e de acord, fiind-că acésta ar da numaĭ prilegiu majorităț̆ĭ de a face demonstrațiunĭ pentru guvern și ar contribui la întărirea guvernuluĭ. In privința convențieĭ cu Italia, Kossuth recunósce că este anticonstituțională și de aceea partidul va combate nu din causa conținutuluĭ eĭ, ci din motive politice.

Polonyi își retrage moțiunea referitóre la darea în judecată a guvernuluĭ și conferența enunță în unanimitate, că nu va delega pe nimenĭ sĕ ia parte la desbaterile comisiuneĭ pentru revisuire, ér convenția cu Italia o va respinge.

Partidul poporal a decis de asemenea în conferența sa de astădĭ de *a respinge propunerea ministruluĭ președinte* referitóre la revisuirea regulamentuluĭ și *a nu delega pe nimenĭ în comisiune.*

Hotărîrea a fost motivată cu aceea, că Tisza are de gând sĕ întroducă clotura în vederea votării budgetului şi a contingentului de recruțĭ.

Mâne sosesce şi contele *Apponyi* la Budapesta și se crede, că și partidul lui va lua o decisiune analogă, deşi cu alte ocasiunĭ şĭ-a esprimat părerea, că o înăsprire a regulamentului — presupunênd că pe alte terene se ofer garanții constituționale — ar fi admisibilă.

Serbările din Azuga.

(Raport special al „Gaz. Trans".)

Azuga, 28 Septemvrie v.

Cine a călĕtorit acum 30—40 de anĭ de la Braşov spre Ploescĭ, îşĭ va aduce aminte de romantica vale a Prahovei mărĕță atuncĭ numai prin pustietatea şi sĕlbătăcia ei. Ochiul trecĕtorului nu vedea decât piscurĭ pleşuge, délurĭ şi colnice acoperite cu pădurĭ seculare, nu audia decât frémĕtul frunḑelor, murmurul apelor şi urletul fierelor, nu întêlnia decât la marĭ distanțe câte o cârciumă sĕrăcăciósă, care îi oferea un slab adăpost şi cu inima uşurată dĕdea slavă lui Dumneḑeu când ajungea la Câmpina.

Ce deosebire mare între atuncĭ și acum! Ce prefacerĭ şi schimbărĭ surprindĕtóre s'au realisat într'un timp relativ scurt de abia 20—25 de anĭ!

Valea Prahovei a devenit astăḑĭ cel mai plăcut loc de vilegiatură, prin posiția sa pitorescă şi prin clima sa sănĕtósă şi recoritóre. Vile cochete şi drăguțe, ridicate într'o neregularitate poetică oferă óspeților de vară locuințe igienice şi plăcute. Dér Valea Prahovei a devenit cu deosebire un centru industrial, cel mai important din întréga Românie.

In Azuga cu deosebire, sunt cele mai multe şi mai marĭ fabricĭ ca: marea fabrică de postav (a d-lor Rhein, Scheeser et Comp.) care lucră numai din lână curată, de la cele mai dure până la cele mai fine stofe, cu 50 rĕsbóie mecanice şi aprópe 500 de muncitorĭ; fabrica de bere, de mobile, de sticlărie, de şampanie, de salam, de ciment şi var hydraulic, fabricĭ de cherestee, cariere de piétră etc., apoi o şcólă rurală bine îngrijită la care funcționéză 4 institutorĭ, primărie, medicĭ, reuniunĭ şi societățĭ, posta şi telegraf, farmacie şi în timpul din urmă chiar şi o tipografie, în fine strade regulat trasate, trotuare cu plantațiunĭ, conduct de apă, lumină electrică etc. etc.

Mai deunăḑĭ îmĭ povestea d-l fabricant Wilh. Rhein, că în anul 1886, când pentru prima-óră a venit d-sa la Azuga n'a aflat alt ceva de mâncare la prând, decât nisce ouĕ şi mămăligă într'o cârciumă-bordeiŭ; astăḑĭ se află hotele şi restaurante unde se servesc dineurĭ, carĭ mulțumesc cele mai esagerate pretensiunĭ ale unui gurmand gastronom.

Cu înmulțirea stabilimentelor industriale, s'a înmulțit şi numĕrul locuitorilor, ér acestora le lipsea o casă de rugăciune şi în trebuințele lor sufletescĭ trebuiau sĕ alerge séu la biserica Domnéscă din Buşteni séu la mănăstirea din Predeal. Actualii vrednicĭ conducĕtorĭ ai Azugei au hotărît sĕ împlinéscă şi acésta lacună. Pe pământul dăruit de Majestatea Sa regele Carol, în cel mai frumos loc din Azuga stă astăḑĭ mândră şi frumósă biserica, mângăierea şi întărirea, alinătóre de suferințe şi dătătóre de speranță sufletelor nenorocite şi creştinilor cucernicĭ.

Biserica e construită din piétră cioplită, nevăruită pe din afară, cu douĕ turle, coperită cu tinichea vopsită. Interiorul e fórte frumos pictat. Pe pĕretele de la întrare în lăuntru se află portretele Majestăților Lor regele şi regina României, ctitorii acestui sânt lăcaş, admirabil zugrăvite de pictorul curții regale. Pictura, vestmintele preoțescĭ, vasele sfinte şi celelalte odórĕ sunt dăruite de M. Sa Regele, ér frumos răsunătórele clopote de d-l Wihelm A. Rhein din incidentul jubileului de 25 anĭ al fericitei sale căsătorii.

I. Sfințirea bisericei.

Duminecă în 26 Septemvrie v. a, c. s'a sĕvîrşit têrnosirea bisericei prin P. S. Sa archiereul Nifon Ploeşteanul, vicarul metropoliei din Bucurescĭ, asistat de P. C. Sa archimandritul mănăstirei Sinaia, Nifon, de protoiereul județului, precum şi de alțĭ preoțĭ şi patru diaconĭ.

Urmând învitării primite, m'am dus cu plăcere la Azuga, atât pentru ca sĕ mai vĕd odată acea regiune pitorescă, unde progresul şi cultura şĭ-au făcut pat cald, cât şi pentru ca sĕ-mĭ visitez rudele iubite de aicĭ şi în fine pentru-ca sĕ asist la dubla sĕrbătóre: târnosirea bisericei şi desvălirea monumentului ridicat pentru eroii din localitate, căḑuțĭ în rĕsboiul pentru independența țĕrii.

Vrednicul şi neobositul primar al comunei Predeal, d-l Aron Jinga, originar de la noi din Transivania, a dispus de cu vreme pavoasarea comunei cu verdéță şi împodobirea ei cu arcurĭ de triumf (vr'o patru) ghirlande de florĭ, stégurĭ etc. de asemenea şi fabricile şi casele private erau frumos decorate.

Clerul celebrant a sosit Sâmbătă în 25 Sept. la Azuga şi a sĕvîrşit conform tipicului vecernia împreunată cu litie şi priveghere.

Duminecă în zorĭ de ḑi 50 bubuiturĭ de tréscurĭ anunțară locuitorilor ḑiua festivă. Roiurĭ-roiurĭ curgeau locuitorii valei Prahovei, bĕtrânĭ şi tinerĭ, femei şi copii, îmbrăcațĭ de serbătóre spre sfântul locaş, ér la órele 9 a. m. P. S. Sa archiereul Nifon a fost condus cu ceremonia cuvenită în sunetul clopotelor de la locuința d-lui Rhein unde îşĭ avea quartirul, la biserică. După încunjurarea acesteia de trei orĭ a întrat în lăuntru unde s'a făcut sfințirea apei, s'a procedat la aşeḑarea móştelor în sânta masă, la spălarea ei cu apă de trandafir, cu miresme, cu marele mir, s'au aşeḑat apostolii în cele 4 cornurĭ ale prestolului s'a acoperit cu pânzăturĭ, cu care ocasiune ctitorii bisericei cu şurț alb înainte ajutau pătrunşĭ de cuvenita pietate archiereului întru împlinirea acestor lucrărĭ tipiconale. In decursul acestor ceremonii cei 4 diaconĭ recitau alternativ cu voce sonoră şi înaltă, rar şi cadențat, psalmi aleşĭ, pe carĭ lumea adunată în numĕr imens îi asculta cu evlavie.

Inălțător cu deosebire a fost momentul când P. S. Sa archiereul Nifon, un bărbat frumos la față, plăcut la vorbă, blând la privire şi de o cultură superióră, cânta cu puternica, melodiósa şi fermecătórea sa voce, cerea a uimit pe toțĭ, stihurile prescrise la aşeḑarea evangheliştilor pe prestol: „Sfinte apostole şi evangheliste Mateiŭ (Marcu, Luca, Ion) rógă pe milostivul Dumneḑeu, sĕ ne dăruiéscă ertare de pĕcate şi mântuire sufletelor nóstre." P. S. Sa a uns apoi altarul şi pereții bisericei cu sfântul mir, făcênd semnul crucii, ér după dênsul imediat d-l prefect Mişu urma a face acelaşĭ lucru.

A urmat sf. liturghie la care a dat rĕspunsurile escelentul cor dirigeat de d-l Mihailescu, institutor în Buştenĭ.

Finită acésta, P. S. Sa archiereul ***Nifon***, cu mitra pe cap şi cârja pastorală în mână ține publicului asistent o prea frumósă vorbire despre biserică, însemnătatea şi folosul ei, laudă în cuvinte pline de căldură pe cei ce au jertfit pentru ridicarea acestei biserici, învită pe credincioşĭ a o cerceta cât mai des, şi închee dând părintescĭ povețe tuturor întru practicarea virtuților creştinescĭ şi patriotice.

Vorbirea P. S. Sale a avut un efect covîrşitor. In biserică erau presente, pe lângă numĕrosul şi distinsul public şi următórele corporațiunĭ: Elevii scólei cu corpul didactic şi stégul, Liga culturală-despărțĕmêntul Prahova, cu steag „Turnverein" cu steag şi „Deutscher Sängerbund" cu steag, membrii acestor corporațiunĭ purtau cocardă la piept, ér purtătorii stégurilor eşarpă tricoloră.

II. Desvălirea monumentului.

Terminat fiind piosul act P. S. Sa, clerul şi tot poporul ies în curtea bisericei, spre a asista la un alt act tot atât de important şi înălțător. la un act patriotic, la desvălirea şi sfințirea monumentului ridicat prin subscripție publică la inițiativa d-lui *I. G. Babeş* preşedintele comitetului.

Domnul primar ***A. Jinga*** rostesce cu mare însuflețire imensului public adunat în spațiósa curte a bisericei, următorul discurs patriotic, pe care mĭ-a succes a-l decopia după notele stenografice ale unui ḑiarist din Bucurescĭ, ca şi pe celelalte ce vor mai urma în firul acestui raport:

Inalt prea sfinte Stăpâne!
Domnule administrator!
Domnule prefect!
Dómnelor şi domnilor!

O dorință adênc simțită a locuitorilor din Azuga, centrul comunei Predeal se îndeplinesce astăḑĭ. Le lipsea acestora locaşul de rugăciune şi de recreare sufletéscă şi acéstă dorință scumpă lor, se aduce acum la îndeplinire.

Avêntul neaşteptat, ce l'au luat în timpul din urmă aceste localitățĭ frumóse odinióră însĕ pustiĭ şi sĕlbatice; importanța lor actuală, nu numai ca stațiunĭ climaterice bine apreciate, ci mai cu sémă ca centru industrial important, apói convingerea intimă ce avem, că biserica a fost pentru strĕmoşiĭ noştri şi este şi pentru noi, focarul sacru de unde purcede credința némului în Dumneḑeu şi dragostea pentru comună şi pentru scumpa nóstră patrie; au fost tot atâtea indemnurĭ binecuvêntate pentru consiliile nóstre comunale sĕ înalțe acest sfânt locaş potrivit trebuințelor locale, şi în raport cu mijlócele de care a dispus comuna față de numĕrósele ei trebuințe.

După o trudă de mai mulțĭ anĭ Dumneḑeu ne-a ajutat tuturor, sĕ ridicăm din temelie pe locul dăruit de Majestatea Sa Regele, acéstă biserică aşa precum se vede spre cinstea şi spre vecĭnica laudă a celui Atot-puternic.

Inzestrarea acestui sfânt locaş s'a făcut de Majestățile lor Regele şi Regina oferind în înalta lor solicitudine şi bunăvoință: pictura, mobiliarul, îmbrăcămintea vasele sfinte şi tóte cele trebuinciόse cultului.

Ér clopotele, care vor chema pe credincioşĭ la rugăciune, au fost dăruite de iubitorul de Christos Wilhelm Rhein fabricant din localitate şi de soția sa Wilhelmina.

Şi precum Majestățile lor Regele şi Regina în bunătatea lor nemărginită au înzestrat nu numai acéstă biserică, ei au ridicat din temelie biserica domnéscă din Buştenĭ, au zidit şcólele dela Predeal Azuga, Buştenĭ şi Poiana Țapului, au oferit gratuit terenurĭ pentru primărie, pentru spital şi pentru sarviciile publice, şi au creat pentru populația de aicĭ un nesecat isvor de bunăstare materială prin puternicul concurs, dat întru crearea a mulțime de industriĭ marĭ, care fac onóre țĕrei întregi, consiliul comunal, vine prin mine în numele obştei locuitorilor, cu prilegiul acestei ḑile solemne sĕ aducă Majestăților lor Regelui şi Reginei, omagiĭ de recunoscință pentru binefacerile revĕrsate cu atâta îmbelşugare asupra lor şi fac cele mai căldurόse urărĭ pentru sănĕtatea, fericirea şi viéța îndelungată a bunilor noştriĭ Suveranĭ:

Sĕ trăiéscă M. S. Regele!

Sĕ trăiéscă M. S. Regina!

Sĕ trăiéscă Alteța Sa regală principele Ferdinand şi Alteța Sa regală principesa Maria cu prințiĭ şi prințesele!

Sĕ trăiéscă poporul Român!

Massa de ómenĭ se întórce pe cealaltă parte şi au în față un grandios monument construit din granit de Caraiman în mod artistic lucrat de marea casă de construcțiĭ Marco şi Paolo Rosazza din Sinaia, italienĭ de origine şi marĭ filo-românĭ. E înalt de 6 metri, în vêrf are un vultur de bronz cu crucea în gură şi aripile întinse, în fața despre stradă, stema țĕriĭ, o sabie, un stég şi trei ghiulele de tun tot de bronz, ér mai de desubt pe douĕ laturĭ place marĭ de marmoră în care e săpată următórea inscripție:

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

(9)

Feréstra sclipitóre.

De F. Clemens.

— Urmare. —

Fără sĕ stea mult pe gândurĭ, se tîrî mai departe de-alungul canalului ângust. Din norocire acesta nu era lung, căcĭ peste câte-va minute se făcŭ lumină înaintea ochilor tîrîtorului şi canalul se lărgi tot-odată într'un fel de peşteră.

Când însĕ Moulin creḑuse, că pe aicĭ i-se va deschide calea spre libertate, s'a înşelat amar. In locul unde canalul era mai larg, aşa că putea sĕ stea chiar în picióre, de-odată se sfîrşi într'o prăpastie care avea lărgimea de vr'o cincĭ metri, un spațiu ce despărția muntele de vecinul sĕu. Cursul apei era în adevĕr de față, dér se afla pe partea de dincolo şi micul părău de munte umflat în urma ploii, se prăvălia în adêncime sgomotos şi spumegând în fața lui Moulin, care stetea ca stîlpit, despoiat de ultima sa speranță.

Moulin în desperarea sa îşĭ acoperi fața cu mânile. Décă ar puté sĕ sară peste acest abis larg, ar fi scăpat! Dincolo, muntele, la pólă nu avea urcuş prăpăstios şi mai în sus ar puté sĕ profite de un fel de jgheab format de apă, care se înălța până la piscul muntelui cu un urcuş de cel mult patru-ḑecĭ de grade. Dér cum sĕ trécă dincolo? S'a gândit la funie. Óre n'ar puté sĕ alcătuéscă o legătură cu ea între cele douĕ țĕrmurĭ? Sĕ te cațărĭ pe funie peste abisul îngrozitor nu e tocmai mic lucru, dér Moulin era un gimnastic escelent şi nu s'ar fi dat îndĕrĕt. Insĕ cum sĕ fixeze funia? Cu privirĭ îngrijate examina țĕrmul de dincolo. Ba da, décă ar reuşi sĕ o arunce pe după un stănişor ascuțit de dincolo, presupunênd firesce, că acesta ar fi destul de resistent ca sĕ supórte greutatea. Pe partea de dincóce se aflau expediente mai multe.

Incercarea trebuia făcută. Moulin scóse imediat funia, mĕsură din ochĭ încă odată distanța, apoi aruncă funia îndoită spre stănişor, ținênd amêndouĕ capetele în mânĭ.

„Prea uşóră" mormăi el, şi fixà de funie o pétră. Acum nimeri ce e drept stănişorul, dér l'a costat totuşĭ cel puțin timp de o oră până ce se esercità aşa de bine în asvîrlire, în cât a isbutit a-l îmbrățişa cu funia. In sfîrşit! El legà acum funia şi de partea de dincóce şi începù sĕ tragă din rĕsputerĭ spre a încerca resistența stănişorului.

Incercarea i-se părea că n'a reuşit pe deplin. Nu mai puté însĕ sĕ alégă. Aruncà încă o privire şovăitóre în abisul fără fund, apoi respirà odată adênc şi reculegêndu-şĭ tóte puterile se cățără de funie. Ținênd ochiĭ închişĭ înainta curagios şi reuşi a parcurge partea cea mai mare a drumului aerian, când de-odată simți, că în partea din care venea, funia cedéză. Acuma-i acum! Sânge rece orĭ mórte! In clipita proximă funia se des făcù pe țĕrmul de unde pornise. O sguduitură puternică, şi Moulin căḑù cu funia în adêncime!

Dér — slavă Domnului! — pe partea de dincolo funia sa ținea bine şi cu tóte că a fost trântit cu putere de păretele stâncei, nu şi-a perdut presența. Uitându-se în sus, a vĕḑut, că marginea nu póte fi de cât la distanță de vr'o trei metri. Dér aceştĭ trei metri îi puseră forțele şi dibăcia la grea probă. Nu puté sĕ se urce, de cât fórte încet alternând când cu mâna dréptă, când cu stânga. Astfel se urca policar de policar până la muchea salvatóre. Indată ce a simțit, că póte ajunge cu mâna marginea, căută un razim pentru picióre, apoi prindêndu-se întâiŭ cu o mână apoi cu cealaltă de stănişor, lăsà funia şi se avêntà cu putere pe țĕrm. Mai putù sĕ mătăhăéscă amețit câțĭ-va paşĭ, apoi îl părăsiră puterile, de carĭ abusase peste mĕsură.

(Va urma.)

a) pe partea dinspre biserică:

„In anul XXXIX al binecuvêntatei domniĭ a regelui Carol I, marele căpitan şi înţeleptul ocârmuitor, consilieriĭ comunalĭ: I. D. Babeş şi Petre Scheeser, primarul Aron Jinga, medicul Dr. Mihail Georgescu-Carpaţianu, inginerul Nestor V. A. Urechiă, institutorul Dumitru Rîpeanu şi veteranul Petre Dăscălescu, însărcinaţĭ de obştea locuitorilor şi ajutaţĭ de primăria comunei Predeal, şcola din Azuga, banca poporală „Peleşul“, banca „Sinaia“, Wilhelm A. Rhein, Samuel Schiel, Marco şi Paulo Rosazza, Carol Scheeser, Nicolae Hogaş şi Luca Rosa, au ridicat acest monument.

b) pe partea din spre stradă:

Intru amintirea şi spre vecînica laudă a campaniei a VIII de dorobanţĭ din Prahova, care a luat parte cu bărbăţie la resboiul independenţei şi în deosebĭ a viteјilor:

Lica N. Nicolae,
Mustaţă Vasile,
Trică Mihai,

fiiĭ comunei Predeal, carĭ au cădut în luptă pentru neatêrnarea ţerei şi mărirea neamului romanesc“.

(Va urma.)

Rĕsboiul ruso-japones.

Scirile despre ofensiva lui Kuropatkin ne sosesc în cea mai mare parte din isvor rusesc şi deşi nu sunt destul de precize, în general ele raporteză despre isbênda armelor rusescĭ.

Alte scirĭ venite tot din isvor rusesc însĕ ocolind pe la Londra sêu Paris ne vestesc resistenţa încăpăţinată a Japonesilor.

Diarul „Berliner Post“ primesce din Petersburg informaţiunĭ despre ofensiva lui Kuropatkin. Étă ce i-se raporteză numitului diar:

Inaintarea lui Kuropatkin a provocat o surprisă generală,, fiind-că nimenea nu se aştepta la începerea ofensivei până la primăvară, când ar fi avut la disposiţie vr'o 500.000 de combatanţĭ, pe când acuma n'are nicĭ jumĕtate. Inceperea ofensivei se atribue influenţei amicilor lui Alexiew. Situaţia acestuia era în timpul din urmă sguduită şi i-se aştepta căderea. Acuma e vorba, că Kuropatkin sĕ execute tocmai planul de rĕsboiŭ al lui Alexiew.

Telegramele mai nouĕ aduc scirĭ despre înaintarea Japonesilor spre Mukden. Lupta se va începe în curînd pe tótă linia. La 12 Octomvrie Japonesii au câstigat teren la Sienhvang silind pe Ruşĭ a-se retrage.

Lupta de la Yantai a ţinut tótă diua de 11 Octomvrie şi s'a continuat şi a doua di fără sĕ se decidă.

Generalul *Oyama* raporteză la Tokio:

Armata duşmană ce stă faţă în faţă cu aripa nostră drépta, desvoltă o activitate estraordinară. O divisie de Ruşĭ a trecut peste Taiceho la distanţă de 40 km. de Liaoyang tăindu-ne legătura dintre Sihojan şi Poensikan. In curînd însĕ am restabilit aceste legăturĭ.

Luptele ce s'au urmat la nord de Yantai, reporterii le presentă în diferite chipurĭ:

„Birsevskija Vjedomosti“ scrie, că Ruşii i-au respins pe Japonesĭ până la minele Yantai şi i-au încunjurat de douĕ părţĭ. Japonesii s'au recules şi au atacat şi ei în douĕ rîndurĭ, au fost însĕ respinşĭ.

„Rus“ scrie: „Japonesii n'au putut resista, focul din tunurile rusescĭ i-a silit sĕ se retragă peste Siliho, unde i-au urmărit Ruşii“.

„Ruskoje Slovo“ scrie: „Lupta încă nu e decisă şi se pare că nu se va decide decât peste câteva dile. Soldaţii noştri se luptă ca nisce eroi şi se vede că ordinul de di al lui Kuropatkin le-a însuflat nou curagiŭ.

Din Tokio se telegrafiéză la Londra, că primul atac al Ruşilor asupra posiţiei *Panjuku* a reuşit, dér generalul *Oyama* a concentrat imediat forţe numeróse şi a recucerit Panjuku, oprindu-i pe Ruşĭ în înaintare.

O telegramă din Londra spune, că Kuropatkin înainteză cu dece divisiunĭ.

Armata japonesă a fost întărită cu douĕ divisiunĭ nouĕ. Afară de acestea s'au mai trimis trei divisiunĭ la Gensan, după cum se dă cu socotéla, spre a face o demonstraţiune contra Vladivostokului, în realitate însĕ probabil că se va trimite o expediţie la Sahalin. Numĕrul rănitilor japonesĭ este enorm, reserve însĕ sunt destule. Prin prelungirea timpului de serviciŭ s'au câştigat 3—400.000 de soldaţĭ.

Din *Port-Arthur* se anunţă, că acolo s'a început érna. De o sĕptămână termometrul arată 26 grade sub zero. Stössel a adresat un apel locuitorilor cu dare de mână sĕ ajute pe cei sĕracĭ cu îmbrăcăminte şi lemne de foc.

Vaporul japones *Sira-Taku* a capturat la 1 Octomvrie vaporul *Pupin,* care ducea provisiunĭ la Port-Arthur.

SCIRILE DILEI.

— 1 (14) Octomvrie.

Maj. Sa Monarchul nostru plécă mâne d. a. din Viena cu un tren separat la Budapesta. Spre sfîrşitul lunei curente se va reîntórce la Viena pentru câte-va dile.

Sĕrbarea Sf. Sofii. Duminecă după terminarea serviciului divin în biserica Sf. Nicolae, va avé loc în sala festivă a gimnasiului nostru sĕrbarea Sf. Sofii. Cu acest prilej va rosti d-l profesor Axente *Banciu* discursul festiv. La acéstă serbare şcolară sunt învitaţĭ toţĭ spriginitorii şi amicii şcólelor gr. or. române centrale din Braşov.

Familia regală română în Iaşĭ. Astădĭ d. a. sosesce Familia regală română la Iaşĭ. Cu ocasiunea acestei visite M. Sa Regele Carol va fi salutat aicĭ şi de comandantul general al trupelor rusescĭ din Basarabia în numele Ţarului Nicolae. Comandantul rus va fi însoţit de o mare suită de ofiţerĭ ruşĭ.

In afacerea clubului român comitatens din Bistriţă adusese la timpul sêu Poliţia din Bistriţă decisiunea cunoscută, în urma căreia membrii aparţinĕtorĭ acestui club au fost condamnaţĭ la amende în banĭ între 100 şi 200 cor. Contra acestei decisiunĭ au apelat membrii clubului român la vicişpanul comitatului Bistriţă, care dilele aceste a aprobat decisiunea forului prim. Acum din nou au apelat membrii clubului la ministrul de interne ca a treia instanţă.

Viriliştii românĭ din comitatul Maramureşului. 1) Simeon Pop, protopretore, Vişeul de sus care plătesce dare 3294 coróne 59 banĭ (primul virilist în comitat). 2) Petru Mihalyi, deputat, proprietar în Sarasău 1035 coróne. 3) Basil Iurca proprietar în Sarasău 1016 cor. 4) Ioan Iura, advocat Vişeul de sus 713 cor. 8 banĭ. 5) Dr. Georgiu Mihalca, advocat Sighet 670 cor. 70 banĭ. 6) Dr. Ioan Mihalyi protofiscal la comitat 608 cor. 15 banĭ. 7) Mihail Pavel arhivar la comitat 606 cor. 19 banĭ. 8) Dr. Ştefan Kiss, medic Dragomirescĭ 602 cor. 62 banĭ. 9) Vasile Mihalca, protopretore în pensiune, Sighet 575 coróne 77 banĭ. 10) Sandru Gyenge, preot Şugatag, 545 cor. 38 banĭ. 11) Simeon Balea preot, Săpînţa 545 cor. 18 banĭ. 12) Sandru Anderko, proprietar Borşa 512 cor. 01 ban. 13) Ludovic Man, farmacist, Şomcuta-mare 480 cor. 52 banĭ. 14) Dr. Aurel Man, advocat Sighet 458 c. 92 banĭ. 15) Dr. Mihail Kokényesdi, advocat Sighet 403 cor. 32 banĭ. 16) Mihail Mihalca, proprietar Apşa de jos 376 cor. 50 banĭ. 17) Dr. Ioan Iurca, jude la tribunal, Timişóra 333 cor. 83 banĭ. 18) Grigore Cudriciu, econom, Bârsana 321 cor. 60 banĭ. 19) Ioan Fanea, preot Sarasău 263 cor. 19 banĭ. — Sunt aşa-dér 19 viriliştĭ românĭ din numĕrul total de 220. Rutenĭ sunt 11, jidovĭ 94. Cei-lalţĭ sunt diregĕtorĭ, advocaţĭ şi proprietarĭ maghiarĭ.

La acest loc rectificăm lista viriliştilor din comitatul Făgăraşului, din care, după-cum suntem informaţĭ, s'a omis numele d-lui Dr. Nicolae Şerban, cu 699 coróne.

Primar al oraşului Caransebeş în locul d-lui Burdia actualul president al comunităţii de avere din Caransebeş a fost ales cu unanimitate d-l Ioan *Bartolomeiŭ.*

Ofiţerĭ francesĭ óspeţĭ ai regelui Petru. Mâne, în 15 Octomvrie sosesc la Belgrad vr'o 50 ofiţerĭ francesĭ, între carĭ şi câţĭ-va generalĭ, foştĭ camaradĭ ai regelui Petru la şcóla militară din Saint-Cyr. Ofiţerii din garnisóna Belgrad s'au oferit a aranja un mare banchet în onórea ofiţerilor francesĭ, aceştia însĕ au refusat, ceea-ce la Belgrad a provocat consternaţie. Consiliul de miniştri a însărcinat pe ministrul de rĕsboiŭ, colonelul Putnik, sĕ adreseze o scrisóre generalului care conduce pe ofiţerii francesĭ, în care sĕ expună, că banchetul îl arangéză întréga garnisónă, din care cea mai mare parte n'a fost amestecată în conjuraţiunea de la 11 Iunie a. tr. Intr'aceea însĕ regele Petru a tranşat cestiunea aşa, că va da însuşĭ un mare banchet la palat, la care vor fi învitaţĭ toţĭ ofiţerii garnisónei. Ofiţerii francesĭ călĕtoresc de la graniţa Franţei pe cheltuiala regelui Petru, pe care visita acésta îl va costa 80.000 francĭ.

Cununii. D-l Ioan *Nossa* absolvent în teologie îşĭ va serba cununia religiósă cu d-şóra Anuţa *Marincaş* în biserica gr. cat. din Bogdana (Sĕlagiu) la 23 Octomvrie st. n.

— D-l Pompeiŭ *Podină* îşĭ va serba cununia cu d-şóra Victora *Temeşan* la 20 Oct. st. n. în biserica gr. cat. din Oarţa de sus.

Omor înfiorător. Marţĭ, în 11 Oct. după amiadĭ s'a descoperit în Viena un omor sensaţional, cum numai în romanele criminale se mai póte ceti. Omorul a fost sevîrşit cu mai multe dile înainte. In locuinţa lui Ioan Klein din Magdalenenstrasse Nr. 78 s'a aflat în numita di sub un otoman un sac cu cadavrul unui domn, crâmpoţit bucăţĭ şi trecut în putrefacţie. Klein, ciselor, în etate de 31 anĭ era tovarăş cu fabricantul de obiecte de bronzărie, F. Pietsch şi era cunoscut ca om cinstit. Nu de mult s'a însurat cu Francisca Braun, care l'a prins în cursă printr'un anunţ într'o fóie spunênd, că are zestre mare. Francisca Braun era frumósă, deşi cu 4 anĭ mai mare decât Klein. Căsĕtoria s'a făcut fără sĕ scie Klein, că mirésa lui este o hóţă şi înşelătóre, care a şedut şi la temniţă pentru furturĭ şi escrocherii. După cununie era deja târdiu. Klein a trebuit sĕ se împace cu sórta, tolerând ca nevasta lui sĕ-şĭ continue meseria de a prinde în laţ cu anunţurĭ prin diare bărbaţĭ cu avere, pe carĭ îi primea acasă la sine. Un ast-fel de bărbat era şi proprietarul de case Ioan Sikova, om de 72 anĭ, căruia însă îi plăceau aventurile galante. Pe acesta femeia blăstĕmată l'a ademenit în locuinţa sa, unde în complicitate cu bărbatul ei l'au omorît şi tăindu-l bucăţĭ l'au băgat într'un sac. Ucigaşa de femeie s'a dus apoi în locuinţa lui Sikora şi deschidênd cu cheile găsite în buzunarul victimei, a jefuit bani şi hârtii de valóre. Pĕrechea criminală a dispărut din Viena. Omorul a fost descoperit de compagnonul lui Klein. Aspectul cadavrului a fost atât de oribil încât judecătorul de instrucţie Dr. Schilcher a leşinat. Poliţia urmăresce pĕrechea.

Scirĭ mĕrunte din România. D-l ministru *Haret* va pleca în curênd într'un concediu de 45 dile în strĕinătate. Interimatul ministeriului de culte va fi ţinut în timpul absenţei d-lui Haret de d-l Dim. Sturdza. Foile oposiţionale aduc concediul acesta în legătură cu afacerea şcólelor catolice din România şi vorbesc chiar de dimisiunea d-lui Haret.

— Astădĭ ţine *„Academia Română“* o şedinţă publică, în care d-l prof. Gr. Tocilescu va ceti o comunicare despre materialurĭ nouĕ asupra unui „Corpus inscriptionum slavo-romanicarum“.

— In urma morţii senatorului Pana Buescu a fost ales director al societăţii de asigurare *„Unirea“* d-l senator N. Manescu-Călăraşĭ.

— Din Iaşĭ se anunţă, că *comandantul trupelor austriace* din Bucovina va sosi în curênd la Iaşĭ, unde va petrece câte-va dile.

— O scire din Belgrad spune, că consiliul miniştrilor sêrbĭ a hotărît vinderea domeniului sêrbesc *„Negoiŭ“* situat în România, ţĕranilor aflătorĭ pe domeniul prinţului Stirbei pentru suma de 3,050.000 lei.

Teatru german. Erĭ séră s'a dat cu mult succes comedia „Die goldene Eva“. Actriţa H. Wanke, care s'a presentat erĭ pentru prima-óră publicului braşovean, a debutat cu mult succes, fiind viu aplaudată, de-asemenea şi d-nii Olmar şi Redl.

Astădĭ se dă opereta-novitate „Das süsse Mädel“ ér mâne în *beneficiul casierului d-l Gustav Hedwig* comedia *„Ultimo“* de G. de Moser.

La Gewerbeverein se va da Sâmbătă, 15 Oct., o *serată umoristică* (a doua) cu întrarea liberă, începutul la 6 óre séra. Dumінecă tot acolo *musica regimentului 50* va da un concert sub conducerea capelmaistrului. Inceputul la $7^1/_2$ séra. La dorinţa publicului se va da în acea di bere de Martie (Steinbruch). Bucătăria e escelentă. Preţurile moderate. Intrarea 40 banĭ.

O conferenţă. Ni-se scrie din Budapesta: D-l Dr. Iosif *Siegescu* profesor gimnasial în Budapesta, ca membru al societăţiĭ filologice a ţinut în 12 Octomvrie n. o conferenţă în limba maghiară despre *„Batrachomyomachia lui Homer, sêu bătaia broştelor cu şoreciĭ, după Csokonai, tradusă în românesce de Koncz Jozsi la anul 1816“.*

Conferenţa s'a ţinut în sala şedinţelor Academiei ungare. unde conferenţiarul în faţa unui public numĕros a tratat despre acéstă epopeie comică împărţită în 4 părţĭ, aşa numite *„pipe de tabac“.*

In întâia *pipă de tabac* se vorbesce despre „cunoscinţa“ prinţului Şórece cu craiul bróştelor şi mórtea prinţului“. A doua *pipă de tabac* trateză despre „strînsura (adunarea) ţĕriĭ (poporului) broştelor şi a şórecilor“ A treia *pipă de tabac* istorisesce „bătaia cu tóte întêmplările“, ér în a patra *pipă de tabac* se descrie „sfîrşitul bătăiei“.

Kancz Józsi, poetul român de origine strĕină, travesteză acéstă epopeie comică în românesce după *Csokonai* şi o schimbă conform împrejurărilor şi vieţei timpului de atuncĭ de prin Ardeal. Traducĕtorul a fost — după cercetările conferenţiarului — un actor, care a trăit printre Româniĭ din părţile Cluşiului, Sibiiului şi Aiudului, ce se constată şi din localisările din text. *Koncz* Józsi, după cum singur ne spune, în *preavorbirea* cărţiĭ sale, de aceea a tradus *Bătaia broştelor cu şoreciĭ* în românesce, ca sĕ o înţelégă şi Româniĭ şi Ungurii: „de voiŭ traduce în românesce poesia acésta, va înţelege-o întréga românime şi partea cea mai mare a publicului maghiar din Ardeal“.

Conferenţiarul Dr. Iosif *Siegescu* a tratat tesa din punct de vedere literar şi ortografic. De observat este, că până când pe acele vremurĭ prin Muntenia, Moldova şi Ardeal, Româniĭ scriau cu litere cirile, *Koncz* Jozsi şĭ-a scris operatul sĕu cu litere străbune.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 14 Octomvrie. Hotărîrile partidelor oposiţionale s'au adus în unanimitate, de unde se crede, că *obstucţia* este inevitabilă. Contele Tisza se dice că are de gând a stórce revisuirea regulamentulni prin ţinerea de *şedinţa permanente.* Se mai vorbesce că după votarea revisuirei contele Tisza *va disolva* imediat camera. Deputaţiĭ consideră situaţia ca fórte seriósă. Partidul lui *Apponyi* a decis sĕ nu delege pe nimenĭ în comisiunea de 21, ca sĕ va alege de cameră la dorinţa contelui Stefan Tisza în cestiunea revisuirei regulamentului. Hotărîrea acésta liberaliĭ o consideră de asemenea ca un semn îngrijitor.

Detmold, 14 Octomvrie. Dieta va ţiné astădĭ şedinţă în care se va ocupa cu cestiunea regenţei de Lippe.

Beiuş, 14 Octomvrie. In urma unei denunţărĭ anonime s'a descoperit o adevĕrată *panama* sĕvîrşită în detrimentul domeniului episcopului gr. cat. Un exploatator de pădurĭ ar fi păgubit episcopia cu o jumĕtate milion de coróne. Episcopul Dr. Radu a cerut de la tribunal constatarea pagubelor.

Petersburg, 14 Octomvrie. Scirile despre resultatul luptei înverşunate de la Yantai şi împrejurime sunt contradicĕtóre. Se pare că lupta a rĕmas până în momentul de faţă nedecisă. Ţarul a trimis lui Kuropatkin o telegramă, care se sfîrşesce aşa: „Sĕ luptaţĭ până la ultimul soldat!“

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov.
se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Cărţi de rugăciuni şi predici.

Cuvêntărĭ bisericescĭ scrise de Ioan Papiu Tom. III Preţul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvêntărĭ bisericescĭ de *Ioan Papiu*: tomul III cuprinde cuvêntărĭ bisericescĭ acomodate pentru orĭ-ce timp; şi pentru tóte sĕrbătorile de peste an. Pe lângă predicĭ, se mai află în text câte-o instructivă notiţă istorică privitóre la însemnătatea diferitelor sĕrbătorĭ. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predicĭ pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de *V. Christe.* Conţine predicĭ dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameşului. Preţul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

Cuvêntărĭ bisericesci pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preţ. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii" de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob *Nicolescu*,, editura lui Dr. E. *Dăianu.* Timişóra 1895. O cărticică de mângăere sufletéscă, care costă legată 3 coróne (plus 10 banĭ porto).

„Cuvêntărĭ bisericescĭ de Massillon" traduse din originalul frances de *Ioan Genţ* protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-mare. — Deja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predicĭ de ale vestitului orator eclesiastic frances. Predicile sunt împărţite de traducĕtor după *anul bisericesc rĕsăriten*, şi fie-care este pusă la acea Dumineca séu sĕrbătóre, cu a cărei evanghelie se potrivesce predica. Un volum elegant de preste 400 paginĭ în 8° cu portretul lu Massilon. — Traducerea se distinge printr'un limbagiŭ ales. — *Preţul 5 coróne* (6 Lei 50) plus 30 banĭ porto.

Cuvêntărĭ funebralĭ şi iertăciunĭ din autorĭ renumiţĭ, prelucrate de *Titu Budu.* Tom. II. preţ. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

Scrierĭ istorice.

Memorii din 1848—49 de *Vas. Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1848—49. Preţul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viaţa şi operile lui Andreiŭ Mureşianu, studiu istoric-literar de Ioan Raţiu, prof. ord. la preparandia din Blaşiŭ, Preţul 2 cor.. plus porto 10 banĭ. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blaşiŭ.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino şi Lissa", interesanta şi eminenta conferenţă, ce a ţinut'o d-nul colonel c. şi r. *Francisc Rieger* în reuniunile militare dela Braşov şi Sibiiu. Broşura conţine şi două portrete bine reuşite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conţine şi o hartă a Lissei, cum şi ilustraţiunea mormêntului eroului nostru. Preţul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu", apelul dat către ministerul de interne D. Perczel prin d-l Dr. Amos *Frâncu* 'n causa fondului pentru monumentul lui Iancu. Preţul este 1 corónă. In România 2 lei plus 5 banĭ porto.

„Pintea Vitézul", tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul.* Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 40 banĭ. plus 6 banĭ porto.

„Românul în sat şi la óste". Acesta este titlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritosul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcăţian. Preţul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„Ţĕranul român şi ungur din Ardeal", studiu psihologic poporal de I. *Paul.* Preţul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„David Almăşianu", schiţe biografice de *Ioan Popea.* Broşura acésta presentă şi multe momente de însemnătate istorică. Preţul 60 b. (cu posta 66 b.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Octomvrie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	119.15
Renta de coróne ung. 4%	97 80
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	89.15
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	97.45
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.50
Impr. ung. cu premii	211.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	163.—
Renta de hârtie austr.	99.85
Renta de argint austr.	99.75
Renta de aur austr.	119.55
Renta de coróne austr. 4%	100.—
Bonurĭ rurale ungare 3½ %	91.25
Losurĭ din 1860.	154.90
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	16.35
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	777.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	667.75
Napoleondorĭ	19.06
Mărcĭ imperiale germane	117.50
London vista	239·45
Paris vista	95.22½
Note italiene	95.25

Cursul pieţei Braşov.

Din 12 Octomvrie n. 1904.

Bancnote rom.	Cump.	18.88	Vênd.	18.92
Argint român.	„	18.80	„	18.90
Napoleond'orĭ.	„	19.02	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.55
Mărcĭ germane	„	117.20	„	117.40
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	„	102.—

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov

Din 14 Octomvrie 1904.

Mesura séu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil.
1 H. L.	Grâul cel mai frumos	16	—
„	Grâu mijlociu	15	80
„	Grâu mai slab	15	50
„	Grâu amestecat	12	30
„	Sĕcară frumósă	10	20
„	Sĕcară mijlocíă	9	80
„	Orz frumos	8	60
„	Orz mijlociu	8	40
„	Ovĕs frumos	7	20
„	Ovĕs mijlociu	7	—
„	Cucuruz	12	—
„	Mălaiu (meiŭ)	10	—
„	Mazăre	16	—
„	Linte	23	—
„	Fasole	19	—
„	Sĕmênţă de in	21	80
„	Sĕmênţă de cânepă	9	20
„	Cartofĭ	2	30
„	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită	—	96
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de berbece	—	76
100 kil.	Sĕu de vită próspet	40	—
„	Sĕu de vită topit	62	—

Brassóvármegye alispánjától.

Sz **9191**—1904.

Hirdetmény.

Az 1886. XXI. t.-cz. 28. §-sa alapján ezennel köztudomásul hozom, hogy Brassóvármegye igazoló választmánya az 1905. évre szóló legtöbb adófizetők névjegyzékét megállapitotta.

Ezen névjegyzék, mely ellen mától számitandó 15 nap alatt az állandó biráló választmányhoz felebbezésnek van helye, a vármegye székházánál közszemlére ki van téve.

Brassó, 1904. évi Oct. hó 13.

Dr. Jekel,
alispán.

1—1,1534

Dela vice-comitele comitatului Brassó.

Nr. **9191**—1904.

PUBLICAŢIUNE.

Pe basa §-lui 28, art. de lege XXI ex. 1886, aduc la cunoscinţă, că comitetul rectificator al comitatului a statorit catalogul virilistilor pe anul 1905,

Acest catalog, în contra căruia începênd cu ḑiua de astăḑĭ în termin de 15 ḑile se póte apela la comitetul esaminator, este afişat spre vedere la casa comitatului.

Brasso, în 13 Oct. 1904.

Dr. Jekel m. p.
vice-comite.

Nr. **16598**—1904.

Invitare

la Adunarea proprietarilor de pămênturĭ, care se va ţine în **17 Octomvrie 1904 la 9 óre a. m.** în casa Sfatului.

Toţĭ proprietariĭ de pămênturĭ, carĭ sunt interesaţĭ la lucrările de drenaj (sĕcarea apei) al păraielor: Spurcata, Timiş, Fabrica de aramă, Gimbăşel, sunt învitaţĭ la alegerea unei comisiunĭ de 10 membriĭ, care sĕ îngrijéscă, documentul concesiei pentru executarea lucrărilor de regulare şi drenaj, conform §. 17, emis de domnul vicecomite cu data de 3 August nr. 6905.

In interesul economic propriu, sunt poftiţĭ a veni la acésta adunare.

Brassó, 6 Octomvrie 1904.

Comisia executivă pentru săvêrşirea lucrărilor de drenaj în hotarul Braşovului grupa III.

Oscar Alesius,
preşedintele comisiei.

1—1.1536.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·32 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·7 min. séra.
IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 4·59 m. dim.*)
*) (Nu mai până în 15 Novembre).
III. Trenul mixt la órele 11·35 m. a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 séra.* (care circulă numai la Predeal).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes:

I. Trenul de pers. la óra 5.25 min. dim.*
II. Trenul mixt la óra 8·45 min. a. m.*
(* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
III. Trenul de per. la óra 2·50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
IV. Tren de pers. la órele 6.34 m. séra.*

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gara Bartolomeiu)

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren acc. p. Arad la órele 4·52 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Tren. de pers. la óra 7·28 min. dim.
II. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m. (Are legătură cu Sibiiu şi Cluj).
III. Trenul pers., la óra 4·55 m. p. m.
IV. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
V. Tr. accel. la órele 10·14 m. séra. (Numai până în 15 Novembre).

Dela Kezdi-Oşorheiu şi Ciuc-Ghimes la Braşov

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Sereda).
II. Trenul de pers. la óra 1·59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
III. Trenul mixt, la óra 6·10 m. séra.*).
IV. Tren mixt, la órele 10·1 m. séra.

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.